

[Justitsministeren.]

lydige Borgere ønsker og kræver, og det er det, som det danske Folk i sin Helhed ønsker. Intet mere og intet mindre.

Forespørgeren (Arne Sørensen): Jeg takker den højtærede Justitsminister for den fremkomne Redegørelse, men det forekommer mig, at der ligesom i Radiotalen er nogle ganske bestemte Omraader, som ikke er klare, og som vi er nødt til at faa drøftet nærmere igennem. Hvis det, som den højtærede Justitsminister sagde, ikke drejede sig om at spare paa Tingets kostbare Tid, kunde der være nogen Rimelighed i at have aabnet en statsretlig Debat om disse Forhold. Det er noget, man nu naturligvis maa springe over, men der er nogle Ting, som vi er nødt til at røre ved for at faa klaret Forholdet mellem Politiet og os andre, selv om der siges, at det er Regeringen, der skal staa med Ansvaret. Vi er ogsaa nødt til at klare os, hvad der egentlig menes, naar den højtærede Minister taler om, at man skal værge sig mod Angreb paa Staten. Hvem er Staten, hvad er Staten for noget, og hvem bestemmer, hvad Angreb paa Staten er for noget? Jeg tror ikke, jeg tager fejl, naar jeg siger, at baade den Praksis, man har overladt Politiet, og denne Maade at tale om Staten paa, er Levn fra Enevælden, noget, der er blevet bestaaende ved Siden af Folkestyret, og som der selvfølgelig i vor Forfatning er en formel Plads til, idet jo den udøvende Myndighed er noget andet end den lovgivende. Men der er alligevel ud over det forfatningsmæssigt rimelige blevet staaende nogle overordentlig betænkelige Muligheder for den udøvende Myndighed til at gribe ind paa Omraader over for Medborgerne. Der er jo ingen af os her, tror jeg, som frygter Indførelsen af nogen Politistat, hverken fra den nuværende Regerings eller andre danske Regeringers Side, men der er en gammel uheldig Arv fra Enevælden, som har virket meget daarligt i de senere Aar, og vi har samtidig faaet nogen Erfaring under Besættelsen, som naturligvis lærer os noget om, hvordan vi skal bære os ad i Dag.

Den højtærede Justitsminister har naturligvis Ret i, at man ikke kan drøfte Personer og Sager fra Besættelsestiden, men der er noget andet fra Besættelsestiden, man kan drøfte. Vi herinde ved alle sammen saa meget om, hvad der skete dengang, at vi er i Stand til at foretage en vis Vurdering af, hvordan det virkede, at Politiet havde disse Bemyndigelser. Uden at vi behøver at komme ind paa de enkelte Sager, er vi

herinde ligesom mange andre danske Borgere i Stand til at foretage en Vurdering af den Situation, der forelaa. Den viste efter min Mening meget tydeligt, at Politiet som Institution var uegnet til disse særlige Bemyndigelser for et politisk Politisk Virksomhed. Den højtærede Justitsminister sagde paa et eller andet Tidspunkt, at de, der havde god Samvittighed, behøvede jo ikke at frygte noget, fordi de nu af en eller anden Grund tilfældigvis kom paa et Kartotekskort og fik deres Telefon aflyttet og deres Breve aabnet, eller hvad det nu kunde være, for dem skete der jo ikke noget. Men Erfaringen fra Besættelsestiden viser noget helt andet. Erfaringen viser, at man rutinemæssigt havde denne Undersøgelingspraksis fra før Krigen. Angaaende Telefonaflytningen er der netop her blevet nævnt Aars-tallet 1938. Man havde denne Praksis, man havde dette vældige Kartotek, og der var ikke nogen inden for denne Institution, som forstod Nødvendigheden af at fjerne disse Ting, da Fjenden kom til Landet. Jeg husker, at jeg engang i den illegale Tid drøftede med en Person, som havde Kendskab til disse Ting, at man havde dette Kartotek paa det lokale Politikontor fra før Besættelsestiden, og at det laa der den 9. April. Det bestod dels af Folk, som man mente var politisk farlige, og som burde holdes under Opsigt, dels af en Række ganske almindelige, skikkelige Fagforeningsformænd og Formænd for de gamle politiske Partiers Organisationer i Byen. Det blev, som vedkommende sagde, anvendt som en Slags Telefontavle, naar der blev Uroligheder og man hurtigt skulde finde frem til de Folk, der set fra det bestaaendes Side kunde være nyttige i en saadan Situation. Et saadant Kartotek blev ganske roligt staaende den 9. April, og dermed var det overgivet en Situation, som ingen kunde overskue; ikke blot den, at Fjenden kunde tænkes at beholde et saadant Kartotek og være særlig interesseret deri, men ogsaa det særlige Brug, som gennem de følgende Aar, saa længe det danske Politi fungerede, skete Gang paa Gang.

Jeg vil her holde mig til det, som jeg mener man principielt kan drøfte fra den Tid. Efter min Mening er Politiet uegnet til en saadan Virksomhed, fordi Politiet samtidig er en Institution, der af de andre politimæssige Grunde altid vil blive søgt opretholdt under en Besættelse. Det vil Besættelsesmagten selv være interesseret i, hvis det er muligt, og det vil, som vi saa ved given Lejlighed, ogsaa undertiden de politiske Partier i det paagældende Land